

# **REFERAT Klima-, Plan- og Boligudvalget 2022-25 d. 06-11-2023**

**Mødedato** Mandag d. 06. november 2023 kl. 19:15

**Mødested** Udvalgsværelse 1

## Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Forslag til Lokalplan 233 for boliger, erhverv og offentlige formål på Danasvej.....	4
Byfornyelse - Frigivelse af afsat bevilling til projektledelse.....	7
Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme.....	8
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard, 2. viceborgmester Micha	11
Beslutning af pilotprojekt - Borgersamling om bæredygtigt forbrug.....	14
Udvikling af næste klimaplan.....	17
Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A - Tillægsbevilling til anlægsprojekt.....	20
Ansøgning om midlertidig dispensation fra bopælspligten til den 1. juli 2026.....	22

## **Punkt 129: Meddelelser**

00.22.04-P35-15-22

# Punkt 130: Forslag til Lokalplan 233 for boliger, erhverv og offentlige formål på Danasvej

01.00.00-P00-9-21

## Resume

Klima-, Plan- og Boligudvalget skal tage stilling til, om forslag til Lokalplan 233 og forslag til Tillæg 3 til Kommuneplan 2021 kan godkendes og sendes i offentlig høring. Lokalplanforslaget udvider anvendelsen for den nuværende biblioteksbygning på Danasvej 30B fra offentlige formål i form af bibliotek til boliger, erhverv og offentlige formål med en publikumsorienteret/udadvendt funktion i stueetagen. Samtidig omhandler lokalplanforslaget en ændring i anvendelsesbestemmelse § 3.4 om krav til beboernes beskæftigelse i studieboligerne - på baggrund af afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. Derudover er indholdet overført fra Lokalplan 195, som lokalplanforslaget erstatter.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 233 og forslag til Tillæg 3 til Kommuneplan 2021 offentliggøres i en periode på 4 uger,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering - og
3. at der ikke afholdes borgermøde eller åbent hus-arrangement.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 233 og forslag til Tillæg 3 til Kommuneplan 2021 offentliggøres i en periode på 4 uger,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering - og
3. at der ikke afholdes borgermøde eller åbent hus-arrangement.

## Sagsfremstilling

Klima-, Plan- og Boligudvalget udsatte på mødet den 12. juni 2023 sagen efter drøftelse.

Med Budget 2024 blev det besluttet, at Frederiksberg Bibliotekers filial på Danasvej bevares.

Nærværende lokalplanforslag bevarer muligheden for at anvende bygningen på Danasvej 30B til bibliotek. Lokalplanforslaget bevarer desuden ændringen i anvendelsesbestemmelsen for stueetagen i biblioteksbygningen for fremadrettet at muliggøre en bredere anvendelse af stueetagen jf. nedenstående sagsfremstilling af 12. juni 2023.

### *Tidligere sagsfremstilling (12. juni 2023)*

Forslag til Lokalplan 233 for boliger, erhverv og offentlige formål ved Danasvej vil erstatte Lokalplan 195. Det nye lokalplanforslag udarbejdes på baggrund af ejers ønske om at ændre anvendelsen for tagetagen på Danasvej 30B (biblioteksbygningen) og på baggrund af en afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. Lokalplan 195 blev endeligt vedtaget den 22. juni 2015. Byggeriet er opført, og der blev givet ibrugtagningstilladelse til projektet den 5. september 2018. Der bliver i denne sag ikke taget stilling til bibliotekets fremtid.

### *Lokalplanens indhold*

De fleste af lokalplanens forhold overføres direkte fra Lokalplan 195. De primære ændringer i forslaget til Lokalplan 233 er anvendelsesbestemmelsen § 3.2 om anvendelsen for den nuværende biblioteksbygning i delområde I, som udlægger bygningen til boliger, kontor- og serviceerhverv samt offentlige formål. Stueetagen af bygningen må kun anvendes til en udadvendt/publikumsorienteret funktion som bibliotek, kulturhus, folkehus, café, spisehus eller tilsvarende funktioner, som i særlig grad kan medvirke som samlingspunkt og mødested for den brede offentlighed og således til et levende og varieret bymiljø. Bygningen på Danasvej 30B er på nuværende tidspunkt udlagt til offentlige formål i form af bibliotek. Tagetagen er ikke udnyttet i dag.

En anden ændring i lokalplanforslaget er anvendelsesbestemmelsen § 3.4 om, hvilke personer der må bo i studieboligerne i delområde II. Den tidligere bestemmelse, om at boligerne kun må anvendes til fuldtidsstuderende på erhvervskompetencegivende uddannelser, udgår på baggrund af en afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. Anvendelsesbestemmelsen i det nye lokalplanforslag udlægger fortsat bebyggelsen til studieboliger.

Lokalplan 233 udpeger desuden bygningerne i projektområdet som bevaringsværdige. De bevaringsværdige bygninger må ikke nedrives, ombygges eller på anden måde ændres uden Kommunalbestyrelsens tilladelse. Indvendige ombygninger, som ikke ændrer bebyggelsens ydre karakter er undtaget.

Derudover er der kun foretaget mindre ændringer, der tilpasser den nye lokalplan til Kommuneplan 2021.

I delområde II er der på baggrund af Lokalplan 195, indrettet 77 studieboliger med lejlighedsstørrelser fra 17-27 m<sup>2</sup> og enkelte på 50 m<sup>2</sup> i bygningen mod Danasvej. I bygningen på Forchhammersvej er der indrettet 8 seniorvenlige familieboliger samt erhverv i stueetagen. Boligernes størrelse er på ca. 180 m<sup>2</sup> pr. seniorvenlig familiebolig, og tilgodeser borgere med specielle krav til tilgængelighed.

Ved en eventuel nyindretning af Danasvej 30B i delområde I henvises der til Kommuneplan 2021's normer for den pågældende anvendelse.

#### *Parkering og opholdsarealer*

Forslaget til Lokalplan 233 overfører samme bestemmelser som Lokalplan 195 vedrørende parkeringspladser i delområde II. Der er fastlagt 18 bilparkeringspladser i delområde II, hvoraf 13 parkeringspladser er etableret på terræn. I forbindelse med byggesagen er der givet dispensation for de resterende fem på grund af manglende plads. Cykelparkeringspladser er indrettet i stueetagen og på terræn. Opholdsarealer er ligeledes placeret på terræn.

Ved en eventuel nyindretning af bygningen i delområde I gælder kommuneplan 2021's parkerings- og opholdsnormer for den pågældende anvendelse.

I byggesagen for det eksisterende byggeri blev det vurderet, at det ikke er muligt at nedgrave parkeringspladser. På grund af den begrænsede plads i gårdrummet kræver en eventuel nyindretning en dispensation for krav til parkering, eventuelt med indbetaling til parkeringsfond.

#### *Miljø- og Naturklagenævnets afgørelse*

Natur- og Miljøklagenævnet ophævede den 20. november 2015 den del af Frederiksberg Kommunes afgørelse (af 22. juni 2015) om at vedtage § 3.4 i Lokalplan 195. Dette skete på baggrund af en klage.

Natur- og Miljøklagenævnet afgjorde, at Frederiksberg Kommune ikke har hjemmel i planloven til at fastsætte en betingelse om beboernes beskæftigelse (fuldtidsstuderende på erhvervskompetencegivende uddannelser) i § 3.4 og ophævede derfor bestemmelsen.

Det daværende By- og Miljøudvalg vedtog efterfølgende på sit møde den 2. maj 2016, at bestemmelsen vedrørende studieboliger til fuldtidsstuderende burde ophæves ved, at der udarbejdes ny lokalplan, hvori bestemmelsen tilrettes.

Ejeren af Danasvej 30 har efterfølgende fremført et ønske om at ændre anvendelsen i tagetagen på Danasvej 30B, som i dag er uudnyttet. Et flertal i Klima-, Plan- og Boligudvalget vedtog på møde den 22. august 2022, at der i et kommende lokalplanforslag for området skulle arbejdes med en anvendelsesændring i tagetagen på Danasvej 30B til boligformål.

#### *Planforhold*

Området er i Kommuneplan 2021 omfattet af rammeområde 6.B.15, som udlægger området til boligområde: Etageboliger, erhverv og offentlige formål med en maksimal bebyggelsesprocent på 195 i maksimalt fem etager. Den gældende supplerende bestemmelse giver mulighed for: ”offentlige formål i form af bibliotek og lignende. Kontor- og serviceerhverv kan etableres i de nederste 2 etager langs Danasvej og i den nederste etage langs Forchhammersvej. Der kan derudover etableres kontor- og serviceerhverv på 3. sal (loftetagen) af bygningen på Danasvej 30.”

For både at muliggøre boligformålet i tagetagen samt sikre en bredere anvendelse, såfremt der fremadrettet ikke skal være bibliotek i bygningen, videreføres den eksisterende ramme i et nyt kommuneplantillæg, hvor de supplerende bestemmelser udgår, således der tages højde for nye anvendelsesmuligheder. Der tages med lokalplanen ikke stilling til bibliotekets fremtid, som er under afklaring.

#### *Miljøvurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet har foretaget en ny miljøscreening af lokalplanforslagets forventede miljøpåvirkninger i henhold til Lov om Miljøvurdering. Forvaltningen vurderer, at lokalplanforslaget ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger af omgivelserne. Derfor indstiller forvaltningen, at der ikke foretages en miljøvurdering af planen.

#### *Høring*

Da forslaget til Lokalplan 233 kun indeholder mindre anvendelsesændringer, som er inden for eksisterende bygningsrammer, og fordi der ikke er nogle nye bygningsmæssige omdannelser at forholde sig til, foreslår By-, Kultur- og Miljøområdet, at der ikke afholdes borgermøde eller åbent hus-arrangement. Høringsperioden forslås at være på 4 uger.

### *Politisk behandling*

Lokalplanen vurderes at være principiel, idet den kræver et kommuneplantillæg, hvorfor den skal behandles i hhv. Klima-, Plan- og Boligudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

Forvaltningen vurderer, at anvendelsesændringen til boliger, erhverv og offentlige formål, hvor stueetagen i delområde 1 kun må anvendes til en udadvendt/publikumsorienteret funktion som bibliotek, kulturhus, folkehus, café, spisehus eller tilsvarende funktioner, vil indgå fint i det eksisterende område og bidrage til et levende bymiljø.

## **Økonomi**

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget, M, K

## **Historik**

### **Indstilling 12. juni 2023, pkt. 81:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

- 1.at forslag til Lokalplan 233 og forslag til Tillæg 3 til Kommuneplan 2021 offentliggøres i en periode på 4 uger,
- 2.at der ikke udarbejdes miljøvurdering - og
- 3.at der ikke afholdes borgermøde eller åbent hus-arrangement.

### **Beslutning fra Klima-, Plan- og Boligudvalget 2022-25, 12. juni 2023, pkt. 81:**

Klima-, Plan- og Boligudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

## **Bilag**

Forslag til Tillæg nr. 3 til Kommuneplan 2021

Miljøscreeningsskema Forslag til lokalplan 233 Danasvej

Forslag til lokalplan 233 for Danasvej

# Punkt 131: Byfornyelse - Frigivelse af afsat bevilling til projektledelse

01.11.00-G01-2-23

## Resume

Der er årlig afsat 0,5 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter. Med denne sag meddeles anlægsbevilling på i alt 1 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter under Klima-, Plan- og Boligudvalget finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2023 og 2024.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter finansieret af rådighedsbeløb på 0,5 mio. kr. i 2023 og 0,5 mio. kr. i 2024 under Klima-, Plan- og Boligudvalget.

## Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,

at der meddeles anlægsbevilling på 1 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter finansieret af rådighedsbeløb på 0,5 mio. kr. i 2023 og 0,5 mio. kr. i 2024 under Klima-, Plan- og Boligudvalget.

## Sagsfremstilling

Anlægsbevillingerne vedrører projektledelse af byfornyelsesprojekter, idet der henvises til henholdsvis Budget 2023 og Budget 2024, hvor der både i 2023 og 2024 er afsat 0,5 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter.

Under byfornyelsen anvendes de afsatte beløb til etablering af fælles gårdanlæg, tilskud til bygningsreovering, genhusninger, erstatninger, nedrivninger, byggeskedefondsbidrag mv. Det fremgår af nævnte budgetter, hvordan rådighedsbeløbet af byfornyelsesmidlerne i henholdsvis 2023 og 2024 forventes disponeret, det vil sige til by- og områdefornyelse samt projektledelse.

Projektledelsen indeholder bl.a. forhandling ved opstart af nye byfornyelsesprojekter, dialog, fremdrift, styring, tilsyn og afslutning af igangværende byfornyelsesprojekter; det vil sige ejendomsreoveringer og etablering af fælles gårdanlæg samt udgifter i forbindelse med undersøgelser for skimmelsvamp. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til aflønning af et årsværk hertil. Pga. nedgang af aktiviteten i byfornyelsen de senere år bidrager projektlederen på byfornyelsen også til gennemførelsen af projekter under Områdeudvikling Finsensvej Vest.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at disponeringen af midlerne ligger inden for formålet og hensigten med udvikling af byfornyelse på Frederiksberg.

## Økonomi

Der er årlig afsat 0,5 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter. Med denne sag meddeles anlægsbevilling på i alt 1 mio. kr. til projektledelse af byfornyelsesprojekter under Klima-, Plan- og Boligudvalget finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2023 og 2024.

Udover midlerne til projektledelse af byfornyelsen er der årlig afsat 7 mio. kr. til konkrete område- og byfornyelsesprojekter.

## Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

## Behandling

Klima-, Plan- og Boligudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

## Bilag

Bevillingsskema - projektlede. byfornyelse 2023 og 2024

# Punkt 132: Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme

82.07.00-000-3-21

## Resume

For at sikre en tilfredsstillende vedligeholdelsestilstand af de kommunale ejendomme indstilles det, at de afsatte midler i Budget 2024 udmøntes til konkrete renoverings- og vedligeholdelsesopgaver på en række kommunale bygninger i 2024. Der ønskes bevilling og rådighedsbeløb for i alt 10 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme samt 3 mio. kr. på Puljen til vedligehold af dagtilbud. Begge pulje indgår i den tværgående vedligeholdelsesplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på i alt 10 mio. kr. til renovering af kommunale ejendomme i 2024 jf. projekter i tabel 2. Dette finansieres med 7 mio. kr. fra Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme for 2024 samt med 3 mio. kr. fra Puljen til vedligehold af dagtilbud i 2024.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at der meddeles anlægsbevilling på i alt 10 mio. kr. til renovering af kommunale ejendomme i 2024 jf. projekter i tabel 2. Dette finansieres med 7 mio. kr. fra Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme for 2024 samt med 3 mio. kr. fra Puljen til vedligehold af dagtilbud i 2024.

## Sagsfremstilling

For at imødekomme vedligeholdelsesbehovet for Frederiksberg Kommunes ejendomsportefølje er der med Budget 2024 fortsat afsat midler til sikre vedligehold af de kommunale bygninger.

I indeværende sag ønskes en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på i alt 10 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. fra Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme samt 3 mio. kr. fra Puljen til vedligehold af dagtilbud. Dette fremgår af tabel 1.

*Tabel 1: Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme i 2024.*

<b>Puljer</b>	<b>Budget</b>
Pulje til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme i 2024	7.000.000
Pulje til vedligehold af dagtilbud i 2024	3.000.000
<b>I alt</b>	<b>10.000.000</b>

Begge puljer ønskes udmøntet og anlægsbevilget til de identificerede projekter, der fremgår af tabel 2. De to puljer er en del af den samlede plan for vedligehold af kommunale bygninger og idrætsanlæg vedtaget i forbindelse med Budget 2024 jf. pkt. 187 på kommunalbestyrelsens møde den 9. oktober 2023.

Midlerne i de to puljer er prioriteret til nødvendig renovering af fem kommunale ejendomme, heraf fire skoler og et dagtilbud. Prioriteringen er sket ud fra en byggefaglig vurdering af, hvilke ejendomme der har det mest presserende behov. Dette sker ud fra ønsket om at sikre velfungerende ejendomme, der kan skabe de bedst mulige rammer for de kommunale kernefunktioner. Udover de fem projekter i tabel 2 gennemføres renovering af tag og kviste på Frederiksberg Sogns Børnehus, der blev bevilget i 2023 men blev udskudt til 2024, grundet tilvejebringelse af anlægsramme til andre presserende projekter. Alle projekter udføres og afsluttes i 2024.

Der har de tidligere år været et presserende behov på dagtilbudsområdet, hvor ejendomme i denne del af porteføljen er blevet prioriteret med midler fra begge puljer (i tabel 1). I år er der presserende behov på en række skoler, hvorfor størstedelen af den samlede pulje på 10 mio. kr. ønskes prioriteret hertil.

Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme er i 2024 nedjusteret til 7 mio. kr. for at skabe plads i den årlige anlægsramme. Puljen hæves i 2025 for at modgå dette og fortsat sikre anlægsmidler til vedligehold af de kommunale ejendomme.

Tabel 2: Samlet oversigt over prioriterede projekter på Puljen til vedligehold af dagtilbud (3 mio. kr. i 2024) og Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme (7 mio. kr. i 2024).

Prioriterede vedligeholdelsesprojekter	2024
<b>Udskiftning af tag og kviste på Ny Hollænderskolen, Doktor Priemes Vej</b> 3 Ny Hollænderskolens ældre tegltag med tilhørende kviste skal skiftes, da levetiden er opbrugt. Projektet forventer at give en mindre energibesparelse.	2.900.000
<b>Maler- og snedkergennemgang af vinduer på Skolen på Duevej, Duevej</b> 63 Skolens fredede hovedbygning skal have fortaget en maler- og snedkergennemgang af eksisterende vinduer for at sikre, at vinduerne er tætte og at levetiden forlænges. Når skolen er fredet, er det særlig vigtigt at bevare de eksisterende vinduer. Projektet forventes at give en mindre energibesparelse.	2.850.000
<b>Nye vinduer og døre på Skolen ved Nordens Plads, Sofus Francks Vænge</b> 28 Skolen Ved Nordens Plads skal have udskiftet vinduer i atriumgårdene, da eksisterende vinduer er nedslidte til et niveau, hvor de ikke kan renoveres. Vinduer udskiftes til nye vinduer i træ/alu som opfylder nutidens energikrav, hvorfor projektet forventes at give en energibesparelse.	1.200.000
<b>Nye rytterlys på Skolen på Nylandsvej, bygning B, Nylandsvej 23</b> Skolen på Nylandsvej skal have skiftet rytterlys (tagvinduer), da de eksisterende er nedslidte til et niveau, hvor de ikke kan renoveres. Rytterlys udskiftes derfor til nye, som lever op til nutidige energikrav. Projektet forventes at give en energibesparelse.	1.150.000
<b>Nyt ventilationsanlæg på Børnehuset Bryghuset, Niels Ebbesens Vej 21/ Forhåbningsholms Alle 24</b> Bryghuset skal have udskiftet to ventilationsanlæg i børnehave- og vuggestueafdelingen, da levetiden for de eksisterende anlæggene er opbrugt. Der forventes en energibesparelse ved denne udskiftning, da der skiftes til nye og mere energieffektive anlæg.	500.000
<b>Intern og ekstern rådgivning, Flere ejendomme</b> Der afsættes fast sats til intern og ekstern projektledelse, byggeledelse og rådgivning.	1.400.000
<b>I alt</b>	<b>10.000.000</b>

Prissætningen af projekterne bygger på reference- og erfaringspriser fra tilsvarende projekter og overslagsprismønstre. Såfremt de faktiske udbudspriser afviger fra referencepriserne, vil enten omfang eller kvalitet blive revideret, hvor det er muligt og kan forsvares.

Når der igangsættes vedligeholdelsesarbejder er forvaltningen opmærksom på, at arbejderne foretages så nænsomt som muligt for at sikre den fortsatte drift i ejendommene.

#### By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det er nødvendigt at udføre de beskrevne arbejder for at sikre, at de kommunale ejendomme opretholder deres funktion som velfungerende rammer for den kommunale service og borgernes hverdagsliv og for at undgå senere fordyrende ekstraomkostninger og accelererende forfald.

## Økonomi

I sagen meddeles anlægsbevilling på i alt 10 mio. kr. til anlægsprojekter på en række kommunale ejendomme jf. tabel 2. Der er afsat 7 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold på øvrige kommunale ejendomme i 2024 og 3 mio. kr. på Puljen til vedligehold af dagtilbud i 2024. Med sagen er begge puljer fuldt anlægsbevilliget og disponeret i 2024.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget, M, K

## **Bilag**

Bevillingsskema - vedligehold (tværgående og dagtilbud 2024)

# **Punkt 133: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard, 2. viceborgmester Michael Brautsch og kommunalbestyrelsesmedlem Carina Høedt om hurtigere klimahandling og et retvisende CO<sub>2</sub>-regnskab**

01.30.00-G01-5-23

## **Resume**

Kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard, 2. viceborgmester Michael Brautsch og kommunalbestyrelsesmedlem Carina Høedt har stillet forslag om hurtigere klimahandling og et mere retvisende CO<sub>2</sub>-regnskab, hvilket Kommunalbestyrelsen med denne sag skal tage stilling til. Forvaltningen foreslår, at en del af de i alt fire forslag indgår som en del af arbejdet med den næste klimaplan. Der skal med sagen ligeledes tages stilling til, hvorvidt udviklingen af næste klimaplan skal suppleres med politiske forhandlinger. Derudover er der, som foreslået, allerede afsat flere midler i Budget 24 til klimaarbejdet.

## **Beslutning**

Klima-, Plan- og Boligudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

## **Indstilling**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslaget om at indkalde til politiske forhandlinger, sideløbende med processen for udvikling af næste klimaplan, ikke tiltrædes, idet forhandlingerne i stedet foreslås at ske i forbindelse med processen for udviklingen af næste klimaplan,
2. at forslaget om at afsætte nye midler i budget 2024 tiltrædes, idet der siden forslaget blev stillet er afsat midler i Budget 24,
3. at forslaget om beregningsmetoder og risiko for dobbelttælling i forbindelse med investering i VE-anlæg tiltrædes i den forstand, at det beslutes, at det belyses og lægges til politisk drøftelse i forbindelse med udviklingen af næste klimaplan - og
4. at forslaget om CO<sub>2</sub>-udledninger fra byggeri- og anlægsprojekter tiltrædes i den forstand, at det beslutes, at det medtages i den foreslåede proces for inklusion af scope 3-udledninger i udviklingen af næste klimaplan.

## **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen oversendte den 28. august 2023 følgende forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard, 2. viceborgmester Michael Brautsch og kommunalbestyrelsesmedlem Carina Høedt om hurtigere klimahandling og et mere retvisende CO<sub>2</sub>-regnskab

"Det Konservative Folkeparti foreslår:

1. At der indkaldes til forhandlinger om en revision af Frederiksberg Kommunes Klimaplan inden årsskiftet.
2. At der afsættes nye midler i budget 2024 til at øge tempoet i klimaplanen.
3. At kommunens klimaregnskab bliver mere retvisende og at CO<sub>2</sub>-reduktionerne ikke tælles med flere gange f.eks. fra kommunens vindmøller og salget af grønne certifikater herfra.
4. At kommunens CO<sub>2</sub>-udledninger fra byggeri- og anlægsprojekter enten inkluderes direkte i CO<sub>2</sub>-regnskabet eller får dets egen mål som en del af en inklusion af scope 3 udledninger.

### **Begrundelse**

Det Konservative Folkeparti mener at sommerens ekstreme vejr og de alarmerende globale tal for klimaforandringerne understreger behovet for en mere ambitiøs klimapolitik. Vi bifalder arbejdet med en ny klimaplan for 2025-2029, men mener, at kommunalbestyrelsen allerede nu bør gennemgå den nuværende klimaplan med et kritisk blik, for meget kan have ændret siden dens vedtagelse i foråret 2021. Selvom vi som kommune tog et stort skridt med klimaplanen, så bør vi konstant forsøge at hæve barren.

I budget 2023 blev der ikke afsat nye midler til Klimafonden. Dette mener vi er en fejl som bør rettes op i næste års budget, da midler til klimaindsatsen er afgørende for at sikre fremdrift i kommunens klimainitiativer.

Ved en revision af kommunens klimaplan bør der samtidigt arbejdes for at gøre regnskabet mere retvisende. Det er problematisk, at kommunens møller i Stevns Kommune ikke blot tælles med både i deres regnskab og vores, men også, at

de grønne certifikater herfra både dækker CO<sub>2</sub>-forbruget fra kommunens forbrug, men samtidigt videresælges på markedet. Enten bør de grønne certifikater, som overstiger kommunens forbrug, annulleres eller ”restmængden” af CO<sub>2</sub>-reduktioner fratrækkes kommunens regnskab.

Samtidigt ønsker Det Konservative Folkeparti også, at scope 3 udledninger i højere grad inkluderes i kommunens plan. Særligt er det problematisk, at politisk vedtaget beslutninger, såsom nye byggerier eller anlægsprojekter ikke opgøres klimamæssigt, hvorved f.eks. store anlægsbeslutninger med CO<sub>2</sub>-udledninger på niveau med et helt års udledninger fra kommunen ikke vægtes i kommunens klimaplan."

#### *Bemærkninger til forslaget*

##### *Forhandlinger om revision af klimaplanen*

Der er igangsat en proces for at sikre en revision af kommunens nuværende klimaplan, hvilket vil give mulighed for at genbesøge klimaplanens mål og igangsætte nye handlinger på baggrund af en proces, der både vil sikre mulighed for politiske drøftelser og inddragelse af eksterne interessenter. Planen for revisionen af klimaplanen forelægges for Klima-, Plan og Boligudvalget parallelt med behandlingen af denne sag. I udviklingen af næste klimaplan vil den nuværende klimaplan blive genbesøgt i forhold til at vurdere, hvilke områder og handlinger der bør fortsættes, hvordan de kan styrkes, og hvilke supplerende handlinger der bør igangsættes fra 2025. Hovedstrøgene i den kommende klimaplan vil være klar til før budgetforhandlingerne til 2025 for at sikre eventuel supplerende finansiering. Det er ikke umiddelbart forvaltningens vurdering, at det vil være muligt at igangsætte politisk forhandling i 2023. Hvorvidt der - sideløbende med den proces, der løbes i gang nu - skal indkaldes til politiske forhandlinger, er en politisk beslutning. Forvaltningens vurdering er, at dette bør ske i forbindelse med den kommende proces.

##### *Afsætning af midler i Budget 2024*

Der er siden dette beslutningsforslag blev stillet vedtaget et budget for 2024, hvor der er afsat supplerende midler til klimaområdet, hvorfor dette forslagspunkt ikke vurderes at være aktuelt at adressere længere.

##### *Klimaregnskab*

Forvaltningen har tidligere besvaret spørgsmål om praksis for indregning af vindmøllerne i Frederiksberg Kommunes CO<sub>2</sub>-beregninger. Disse svar er vedlagt som bilag. Som det fremgår, er der ikke faste regler for indregning af ejerskab af VE, og der kan naturligvis besluttes anderledes ift., hvordan dette indgår.

Af denne grund er det vigtigt, at der er så stor metodisk gennemsigtighed som muligt, og at der er opbakning til den metode, der bruges. Samtidig er det vigtigt, at belyse de mulige konsekvenser som forskellige valg af metoder har for opnåelse af kommunens klimamål. Derfor foreslår forvaltningen, at emnet indgår i metodeudviklingen i forbindelse med den kommende klimaplan, og at det vil være mest hensigtsmæssigt at lade drøftelserne indgå som en del af de foreslåede politiske temadrøftelser i forbindelse med udviklingen af næste klimaplan.

##### *Kommunens CO<sub>2</sub>-udledning fra byggeri og anlægsprojekter*

Forvaltningen foreslår i sagen ”Rammer for udviklingen af næste klimaplan” at inkludere scope 3-udledninger (herunder byggeri- og anlægsprojekter) i processen. Det skal belyses, i hvilken grad udledningerne kan kvantificeres, hvilke mulighederne der er for at inkludere dem i CO<sub>2</sub>-regnskabet, samt hvilke handlinger der kan iværksættes fremadrettet for at tydeliggøre deres klimamæssige effekt og nedsætte udledningen på området.

##### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

Det er forvaltningens vurdering, at de foreslåede initiativer vedrørende opgørelsesmetode i forbindelse med VE-anlæg og CO<sub>2</sub>-udledning fra byggeri- og anlægsprojekter med fordel kan indgå i det kommende arbejde med næste klimaplan, der igangsættes med sagen ”Rammer for udvikling af næste klimaplan”. Initiativet om øget budget til klima i 2024 anses for at være gennemført med budgetforlig 2024. Forvaltningen vurderer, at de foreslåede politiske forhandlinger (jf. indstillingspind 1) vil ligge mest hensigtsmæssigt som en del af arbejdet i forbindelse med den kommende klimaplan.

## **Økonomi**

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget, M, K

## **Bilag**

Svar på KBS-spørgsmål om grønne certifikater 23022023

Svar på opfølgende KBS-spørgsmål til Anders Storgaard om grønne certifikater 14032023

# Punkt 134: Beslutning af pilotprojekt - Borgersamling om bæredygtigt forbrug

01.30.00-P20-25-22

## Resume

Frederiksberg Kommune har forpligtiget sig til at gennemføre et pilotprojekt, som behandler udvalgte anbefalinger fra borgersamling Bæredygtig Forbrug. Forvaltningen har sammen med de øvrige projektparter arbejdet med mulige pilotprojekter, og med denne sag får udvalget forelagt tre forslag til pilotprojekter med henblik på at beslutte, hvilket af projekterne, der skal arbejdes videre med.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller,

1. at der arbejdes videre med projektforslag 2, og derudover ønsker, at de to øvrige projekter indarbejdes i forslaget til en kommende disponering af klimapuljen,
2. at der meddeles en udgifts- og indtægtsbevilling på service under Klima-, Plan- og Boligudvalget på 80.000 kr. i 2025 til udgifter forbundet med det valgte pilotprojekt under EU-projektet Circular Economy Beyond Waste herunder delprojektet Borgersamling om Bæredygtigt forbrug, bevillingen finansieres af EU-tilskudsmidler.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at det besluttet hvilket af de tre foreslåede pilotprojekter, der skal arbejdes videre med
2. at der meddeles en udgifts- og indtægtsbevilling på service under Klima-, Plan- og Boligudvalget på 80.000 kr. i 2025 til udgifter forbundet med det valgte pilotprojekt under EU-projektet Circular Economy Beyond Waste herunder delprojektet Borgersamling om Bæredygtigt forbrug, bevillingen finansieres af EU-tilskudsmidler.

## Sagsfremstilling

Klima-, Plan- og Boligudvalget besluttede den 2. maj 2022, at Frederiksberg Kommune skulle deltage i EU-projektet Circular Economy Beyond Waste herunder delprojektet Borgersamling om Bæredygtigt Forbrug. Formålet med borgersamlingen har været at få repræsentativt udvalgte borgere til at samarbejde og formulere anbefalinger om et mere bæredygtigt forbrug i fremtiden. Borgerne er udvalgt fra de fem partnerorganisationer; Vejle Kommune, Rudersdal Kommune, Region Hovedstaden og Region Syddanmark samt Frederiksberg Kommune.

### *Projekterne*

Forvaltningen har internt i organisationen afsøgt muligheder for udvikling af pilotprojekter, som vedrører de anbefalingerne. Der er kommet tre mulige pilotprojekter ud af processen.

Det første af projekterne omhandler anbefaling nr. 12.3 om, at genbrugspladser skal gøre det nemmere tilgængeligt for borgere, der vil genbruge materialer. Det næste pilotprojekt taler overordnet set ind i anbefaling nr. 12 om at få mere genanvendelse, og har fokus på at skabe nye løsninger med genbrugelig take-away emballage hos lokale virksomheder. Det sidste projekt kobler sig på anbefaling nr. 2.1, som har fokus på at inddrage borgerne tidligt i bæredygtig energiproduktion - samt nr. 6.2 ift., at der skal skabes bedre rammer for lokal energiproduktion.

Præsentation af projekt 1 - Nyt liv til kasserede effekter på genbrugsområdet

Udfordring:

Den overordnede udfordring er, at for mange genbrugseggede effekter ender i containerne til genanvendelse eller forbrænding på genbrugsstationerne.

Hvilken effekt ønskes :

Formålet med indsatsen er at øge genbrugsprocenten på Bispeengen Genbrugsstation.

Indsatsen skal være med til at sikre, at flest mulige effekter afsættes til genbrug gennem det nye genbrugsområde, hvor alle frit kan aflevere og hente genbrugelige effekter.

Genbrugsområdet forventes at åbne primo 2024.

Indsatsen består i:

Indsatsen skal undersøge, hvordan vi sikrer, at flest mulige effekter afsættes til genbrug og kortlægge nye potentialer for genbrug. Det skal ske ved at undersøge, hvordan eksisterende samarbejde kan optimeres og om der kan indgås nye typer af partnerskaber med lokale organisationer, virksomheder, institutioner.

Nøgleaktører og leadpartner:

Lead: Frederiksberg Kommune i tæt samarbejde med ARC, som driver genbrugsstationen og Københavns Kommune, som er medejer af Bispeengen Genbrugsstation.

Nøgleaktører: Borgere, organisationer, virksomheder og institutioner

Præsentation af projekt 2: Genbrugelig take-away emballage

Udfordring:

Frederiksberg oplever i lighed med andre byer i Danmark et stigende forbrug af engangsemballage til take-away mad og drikke.

Hvilken effekt ønskes :

Projektet vil afdække hvad der skal til, for at understøtte take-away virksomheders muligheder og motivation for at tilbyde deres kunder genbrugsemballage. Projektet vil opstarte øget dialog og netværksaktiviteter med virksomheder om affaldssortering og cirkulær økonomi, og dermed understøtte Frederiksberg Kommunes Ressource- og Affaldsplan 2026, særligt målsætningen om at virksomhederne på Frederiksberg bliver stadigt mere cirkulære.

Indsatsen består i:

Indsatsen vil være baseret på en undersøgende, kvalitativ og netværksbaseret tilgang for at afdække potentialer og udfordringer for virksomhedernes brug af genbrugsemballage.

Nøgleaktører og leadpartner:

Lead: Frederiksberg Kommune

Nøgleaktører: Take-away virksomheder på Frederiksberg og forbrugere af take-away emballage

Præsentation af projekt 3 - Fællesskaber om vedvarende energi

Udfordring:

Bygningsmassen på Frederiksberg spiller en vigtig rolle som en del af et fleksibelt energisystem, og særligt beboelsesejendomme har potentiale for at gå sammen om fælles og lokal energiproduktion. Udfordringen er dog, at der er få fortilfælde og erfaringer at trække på.

Hvilken effekt ønskes :

Det er vigtigt, at få opbygget en erfaring om energifællesskaber og solceller på Frederiksberg, så flere beboelsesejendomme kan tage aktiv del i et fleksibelt og fossilfrit energisystem. Derfor vil vi afdække om der allerede er interesserede og engagerede borgere samt hvad der skal til for, at beboere engagerer sig i etableringen af lokal, bæredygtig energiproduktion og energifællesskaber.

Indsatsen består i:

Indsatsen går ud på at på at afholde en række workshops med beboere. Formålet vil være at 1) informere om potentialerne ved lokal energiproduktion og energifællesskaber at 2) afdække potentialer og udfordringer, 3) at igangsætte konkrete arbejdsgrupper/projekter gennem de afholdte workshops.

Nøgleaktører og leadpartner:

Lead: Frederiksberg Kommune

Nøgleaktører: Boligforeninger, beboere og evt. administratorer

*Videre proces*

Pilotprojektet skal afvikles i perioden januar 2024 – december 2025 og vil efterfølgende blive evalueret og forelagt for udvalget.

### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at alle tre pilotprojekter vil give vigtig viden som vil kunne bruges i kommunens videre arbejde med bæredygtigt forbrug. Alle de foreslåede pilotprojekter vurderes at være relevante, men forvaltningen vurderer dog, at pilotprojekt nr. 1 og 2 er mest relevante at arbejde videre med. Det skyldes, at de har mulighed for at skabe størst forandring og nye samarbejder, samt vil have det største potentiale ift. forankring hos borgerne, da disse projekter formentlig vil have et mere håndgribeligt outcome, der derudover også vil ligge i nærmere fremtid end projekt nr. 3s outcome. I forhold til nr. 3 er der flere faktorer, som gør det svært at udvikle energifællesskaber i en bynær kontekst og forvaltningen er ikke bekendt med at det er udrullet andre steder i store byer. Det er på trods af at der er kommet ny lovgivning i 2021, som har muliggjort etableringen af energifællesskaber i byen.

Forvaltningen vurderer endvidere, at pilotprojekterne vil være med til at understøtte de mål Kommunalbestyrelsen har vedtaget med Ressource- og Affaldsplan og DK2020 Klimaplanen.

## **Økonomi**

I forbindelse med pilotprojektet skal der afsættes medarbejdertimer svarende til i alt 160.000 kr.

EU-projektet dækker 50% heraf og kommunen vil således få en indtægt på 80.000 kr. i 2025. Med sagen søges derfor indtægts- og udgiftsbevilling på 80.000 kr. på service under Klima-, Plan- og Boligudvalget i 2025.

Kommunens egenfinansiering består af medarbejdertimer svarende til 80.000 kr. i projektperioden. Medarbejdertimerne findes indenfor den eksisterende bemanning og indenfor rammerne af de eksisterende budgetter i forvaltningen. Alt efter, hvilket pilotprojekt det besluttes at arbejde videre med, vil medarbejdertimerne skulle afvikles forskellige steder i forvaltningen jf. nedenstående.

Pilotprojekt 1 - Nyt liv til kasserede effekter på genbrugsområdet	Bevillingerne bruges i 2024-2025	Timerne som medfinansieres, leveres af medarbejdere i Team Cirkulær Økonomi og Affald
Pilotprojekt 2 - Genbrugelig take-away emballage	Bevillingerne bruges i 2024-2025	Timerne som medfinansieres, leveres af medarbejdere i Klima- og bæredygtighedsteamet og Team Cirkulær Økonomi og Affald
Pilotprojekt 3 - Fællesskaber om vedvarende energi	Bevillingerne bruges i 2024-2025	Timerne som medfinansieres, leveres af medarbejdere i Klima- og bæredygtighedsteamet

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget, M, K

## **Bilag**

Beslutning af pilotprojekt - Borgersamling om bæredygtigt forbrug

# Punkt 135: Udvikling af næste klimaplan

00.17.00-A00-4-23

## Resume

Med denne sag får Klima-, Plan- og Boligudvalget forelagt et plan for udviklingen af den næste klimaplan til godkendelse. Forvaltningen foreslår bl.a. et fokus på inddragelse af interessenter, udvidelse af omfang til at omfatte forbrugsrelaterede udledninger samt politiske temadrøftelser.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget vedtog at igangsætte udarbejdelsen af næste klimaplan ud fra den skitserede plan, herunder prioritering af temadrøftelser og inddragelse af interessenter samt udvidelse af omfang til at omfatte forbrugsrelaterede udledninger.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller

at udarbejdelsen af næste klimaplan igangsættes ud fra den skitserede plan, herunder prioritering af temadrøftelser og inddragelse af interessenter samt udvidelse af omfang til at omfatte forbrugsrelaterede udledninger.

## Sagsfremstilling

"DK2020 Frederiksberg – Frederiksberg Kommunes Pariskompatible klimaplan", efterfølgende benævnt Klimaplanen, blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021.

Klimaplanen blev udviklet som en del af projektet DK2020, hvor Frederiksberg var en af 20 pilotkommuner, som fik mulighed for at være de første i Danmark til at benytte metodikken udviklet af organisationen C40. Klimaplanen adresserer både klimatilpasning, CO<sub>2</sub>-reduktion samt synergier mellem disse. De deltagende kommuner skal revidere klimaplanerne senest efter 5 år. Dermed skal Frederiksbergs klimaplan senest revideres i 2026. Der er dog et politisk ønske om at revidere klimaplanen hurtigst muligt, hvilket også fra et fagligt synspunkt giver mening, da det åbner en mulighed for at udbygge det faglige indhold og få tydeliggjort de nødvendige handlinger som Frederiksberg står overfor på klimaområdet. I det Frederiksberg Kommune, sammen med andre pilotkommuner, tager hul på revisionen som nogle af de første, vil kommunen forventeligt opleve at værktøjer og rammer til at understøtte videreudviklingen af klimaplanerne ikke er udarbejdet endnu, hvilket kan påvirke Frederiksberg Kommunes proces og ressourcer. Forvaltningen er derfor i tæt dialog med klimaalliancen om at sikre så god understøttelse som muligt.

Den 14. august 2023 blev der afholdt temadrøftelse bl.a. om klimaplan med deltagelse af Klima-, Plan- og Boligudvalget, Miljø- og Trafikudvalget samt borgmesteren. Forvaltningen fremlagde en foreløbig tidsplan for udarbejdelsen af næste klimaplan, og hvilke emner der med fordel kan inkluderes i planen. Temadrøftelsen gav desuden indikationer om vigtige emner, som bør udfoldes yderligere og drøftes i yderligere temadrøftelser i processen. Med udgangspunkt i drøftelserne på temamødet vil arbejdet med næste klimaplan blive igangsat med denne sag.

### *CO<sub>2</sub>-reduktionsplan og klimatilpasningsindsatsen*

Klimaplanen består som nævnt af en del, der omhandler reduktion af CO<sub>2</sub>-udledning og en del, der omhandler tilpasninger til klimaforandringerne. Frederiksberg Kommune har ikke en selvstændig CO<sub>2</sub>-reduktionsplan, hvilket har vist sig at være en hæmsko i forhold til at skabe tydelighed om mål og besluttede handlinger. Derfor anbefaler forvaltningen, at der udarbejdes en decideret CO<sub>2</sub>-reduktionsplan. CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen vil være det styrende dokument for kommunens målsætninger og handlinger for at sikre disse mål. Indholdet skal medtage erfaringer fra den nuværende klimaplan, der genbesøges, og bygge videre på de indsats, som fortsat er relevante, suppleret med nye faglige emner og en revurdering i opdelingen og fokuseringen i delemner i planen. Dette vil blive udviklet i samspil med de tilknyttede eksterne konsulenter med input fra de klimaplaner, som er udviklet af andre kommuner.

Forvaltningen arbejder foreløbig med følgende indsatsområder i CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen, som vil blive kvalificeret og suppleret med underinddeling.

- Energiforsyning
- Mobilitet
- Bolig & Byudvikling
- Bæredygtig Kultur & Dannelse

- Kommunen som virksomhed

Sideløbende hermed vil mål og handlinger på klimatilpasningsområdet blive udviklet i regnvandsplanen, hvad angår skybrud og hverdagsregn. Endvidere vil der blive suppleret med mål og handlinger fra kommuneplanens tema Grøn Omstilling. Der vil også gennemføres analyser og handlinger særligt omkring varmeø-effekter og risikoscreeninger i forhold til tørke, vind og evt. øvrige risici ved klimaforandringer. Mål og handlinger for dette indgår herefter i den samlede klimaplan. Både CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen og den samlede klimatilpasningsindsats vil forholde sig til synergieffekter mellem områderne og effekter i forhold til sociale forhold og særligt udsatte grupper, som krævet i afrapporteringsstandarden. Mål og handlinger fra de to planer samles efterfølgende i en samlet afrapportering til Klimaalliancen, som vil udgøre kommunens samlede klimastrategi.

#### *Forbrugsbaserede udledninger*

På temadrøftelsen præsenterede forvaltningen muligheden for, at der gøres en større indsats for de forbrugsbaserede udledninger – også kendt som scope 3-udledninger. Scope 3 dækker over sige de CO<sub>2</sub>-udledninger, der sker uden for Frederiksberg (et eksempel kunne være udledning ved produktion af kitler til hjemmeplejen), men som foranlediges af et forbrug inden for kommunen (vores køb af sådanne kitler). Der arbejdes med forbrugsbaserede udledninger i regi af DK2020/Klimaalliancen som et element, man skal forholde sig til, men hvor det er frivilligt, hvad og hvor meget man som kommune vil gøre.

Forvaltningen har forstået de faldne bemærkningen på temadrøftelsen sådan, at der er bred enighed om at tage hul på arbejdet med disse udledninger, og at dette kan udvikles i processen med næste klimaplan. Dette er i tråd med anbefalingerne fra Borgersamlingen for Bæredygtigt Forbrug, som det er besluttet at tage med i udarbejdelsen af næste klimaplan. Det er forvaltningens anbefaling, at kommunen i den kommende klimaplanperiode tager hul på arbejdet på en meningsfyldt måde, og gør sig de første erfaringer. Forvaltningen vil opsøge de erfaringer, der er hos andre kommuner og i Klimaalliancen. På grund af emnets tyngde og kompleksitet foreslår forvaltningen, at en af temasessionerne i forbindelse med klimaplanen omhandler de forbrugsbaserede udledninger, og at der i løbet af andet kvartal præsenterer et forslag til, hvor, hvordan og hvor meget Frederiksberg Kommune skal engagere sig i CO<sub>2</sub>-reduktion af forbrugsbaserede udledninger.

#### *Politisk proces*

I Frederiksberg Kommune er der gennemført en række indsatser, der gennem årene har leveret solide reduktioner. Det har været beslutninger som kommunen kunne tage og i de fleste tilfælde også implementere. I mange tilfælde har man som borger eller erhverv ikke oplevet en ændring (fx fossilfri fjernvarmeproduktion i stedet for fossil fjernvarmeproduktion). Størstedelen af de resterende reduktioner kræver imidlertid, at andre træffer anderledes valg og mange af dem vil være mere mærkbare for borgere og erhverv. Dermed bevæger kommunens sig ind i en fase af den grønne omstilling, som rykker tættere på borgernes hverdag. Den kommende CO<sub>2</sub>-reduktionsplan kommer til at berøre komplekse og dilemmafyldte emner, som i højere grad end tidligere kalder på politiske drøftelser og beslutninger om fokusområder. Dette foreslås at ske via temadrøftelser fordelt over første kvartal 2024. Forvaltningen vurderer, at der minimum er behov for 3 temadrøftelser af 2-3 timer for at sikre tilstrækkelig tid til drøftelserne.

Ud fra temadrøftelsen den 14. august 2023 har forvaltningen noteret følgende komplekse eller dilemmafyldte emner, som kan være del af temadrøftelser. Den præcise prioritering og sammensætning planlægges i den følgende proces.

- Energisystem: Fremtidens fjernvarmesystem og kommunens påvirkningskraft gennem ejerskab. Løsninger i forhold til udfasning af biomasse og overgang til andre energikilder, samt etablering af CO<sub>2</sub>-fangst. Overgang til lavere temperatur i fjernvarmen og klargøring af byens bygninger til dette. Hvilke lokale muligheder er der for energiproduktion og hvad kan kommunen gøre for at fremme solceller og energibesparelser yderligere?
- Mobilitet: Hvor langt bærer de besluttede planer og strategier på området og hvordan sikres at der gennemføres konkrete handlinger, så udledningen fra transportsektoren sænkes.
- Forbrugsrelaterede udledninger: Hvad er de store kilder til udledning og hvordan ændres de? Hvad kan kommunen gøre i egen virksomhed og hvad er de bedste kommunale handlinger i forhold til at påvirke borgere og erhverv?
- Målsætninger: Trykprøvning og drøftelse af om de nuværende mål er ambitiøse og opnåelige. Vejen mod CO<sub>2</sub>-neutralitet og konsekvenserne af valg omkring biomasse, udvidelse med scope 3 og risiko for dobbelttælling.
- Sikring af øget borgerengagement i gennemførelsen af planens indsatser, da de valg som borgere og erhverv tager, får større og større betydning for at opnå planens mål.

#### *Ekstern involvering*

På temadrøftelsen var der positiv modtagelse af at fokusere yderligere på at involvere borgere, erhverv og interesseorganisationer både i udviklingen af planen og for at skabe engagement og handling blandt borgere og erhverv i

implementeringen af planen.

CO<sub>2</sub>-reduktionsplaner og klimaplaner ikke er høringspligtige planer, men det er fortsat vigtigt at sikre en involveringsproces for at få relevante input og indsigt, der kan kvalificere kommunens arbejde med at skabe planen. Det foreslås, at et centralt princip for inddragelsen bliver at inddrage relevante aktører, med en grad af involvering, der matcher det rum, der er for påvirkning og på tidspunkter, hvor deres input reelt kan medtages. Dette princip vil være det bærende, som skal sikre en god involvering af interessenter i udviklingen af planen i første halvdel af 2024.

Tilgangen til at sikre ekstern involvering vil blive udviklet med input fra eksterne konsulenter med stor erfaring på dette område. Her vil der blive redegjort for metoder og timing af involvering, så eksterne input reelt har mulighed for at have indflydelse på den endelige plan. Proces for inddragelse af eksterne interessenter vil herefter blive forelagt i Klima-, Plan- og Boligudvalget primo 2024.

### *Tidsplan*

Følgende overordnede tidsplan foreslås som ramme for processen frem mod beslutningen af næste klimaplan:

- 4. kvartal 2023: Skabe grundlag for at udvikle planen
- Januar - maj 2024: CO<sub>2</sub>-reduktionsplanens indhold og hovedkomponenter skabes i samspil med relevante interessenter. Sideløbende arbejdes der med regnvandsplanen samt med analyser af varmeø-effekt, tørke og vind forhold.
- 1. kvartal 2024: Politiske temadrøftelser skaber klarhed om fokuseringer og dilemmaer
- Juni 2024: Klimastrategien færdiggøres og alle hovedelementer i CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen samt for klimatilpasningsindsatsen herunder regnvandsplanen og analyser for varmeø-effekt, tørke og vindforhold m.m. ligger klar og præsenteres for politikerne for at spille ind i det indledende arbejde med budget 2025.
- Juni - september 2024: CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen og den samlede klimatilpasningsindsats i form af årsrapporten for klimatilpasning 2024 skrives, tilpasninger i forhold til budget 2025 gennemføres, klimastrategi og CO<sub>2</sub>-reduktionsplan layouts og trykkes til sidst.
- 4. kvartal 2024: Politisk behandling og godkendelse.
- 1. januar 2025: CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen træder i kraft som en del af den samlede klimaplan for 2025-2028.

### *Re-certificering af klimaplanen*

For at sikre formel re-certificering forventes det fortsat, at der skal udfyldes et standardiseret format, som omhandler både CO<sub>2</sub>-reduktion og klimatilpasning. Da Frederiksberg Kommune som pilotkommune er en del af de første kommuner til at skulle re-certificere, er den præcise proces og format for re-certificering ikke klart endnu. Det udvikles af C40 i samarbejde med Klimaalliancen, som er navnet på samarbejdet mellem KL, Regioner og Realdania. CO<sub>2</sub>-reduktionsplanen vil sammen med klimatilpasningsindsatsen beskrives i kommuneplanens tema: Grøn Omstilling og regnvandsplanen, der også er under udvikling, udgøre det væsentligste indhold, som indskrives i det kommende re-certificeringsformat. Forvaltningen har været i dialog med Klimaalliancen, som planlægger at have udviklet et format for re-certificering til brug i 2024.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at den skitserede plan og indhold vil danne et godt udgangspunkt for udviklingen af kommunens nye klimaplan.

## **Økonomi**

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget

# Punkt 136: Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A - Tillægsbevilling til anlægsprojekt

82.07.00-A00-2-21

## Resume

Som en del af den samlede vedligeholdelsesplan for de kommunale beboelsesejendomme er der godkendt renovering af den kommunale beboelsesejendomme på Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A. Der er anlægsbevilliget 7,8 mio. kr. til projektet. Licitationsresultat for projektet giver en forventet udgift på 11,0 mio. kr. hvoraf 0,8 mio. kr. finansieres af opsparede driftsmidler i ejendommene. Afvigelsen mellem anlægsbevilling og licitationsresultat skyldes, at indstillingen i den sidste sag (KB den 14. november 2022, punkt 235) ikke afspejlede projektets reelle forventede udgifter. Projektet er ikke blevet dyrere end licitationsresultatet på 11,0 mio. kr.

I sagen tilpasses anlægsbevilling til det forventede udgift ved at forhøje anlægsbevillingen med 2,4 mio. kr. i 2023. Finansieringen findes ved at fremrykke 2,4 mio. kr. fra 2026 til 2023 i puljen til vedligehold af beboelsesejendomme. Projektet afsluttes i 2023.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller,

1. at der fremrykkes 2,4 mio. kr. i rådighedsbeløb fra 2026 til 2023 i puljen til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme, og at den negative anlægspulje i 2023 justeres tilsvarende - og
2. at der meddeles tillæg til anlægsbevilling på 2,4 mio. under Klima-, Plan- og Boligudvalget til renoveringen af de kommunale beboelsesejendomme på Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A finansieret af de fremrykkede midler i puljen til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme i 2023.

## Indstilling

By, Kultur- og Miljøområdet indstiller

1. at der fremrykkes 2,4 mio. kr. i rådighedsbeløb fra 2026 til 2023 i puljen til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme, og at den negative anlægspulje i 2023 justeres tilsvarende - og
2. at der meddeles tillæg til anlægsbevilling på 2,4 mio. under Klima-, Plan- og Boligudvalget til renoveringen af de kommunale beboelsesejendomme på Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A finansieret af de fremrykkede midler i puljen til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme i 2023.

## Sagsfremstilling

Renoveringen af beboelsesejendommene på Bille Brahes Vej /H. C. Ørstedes Vej har tidligere været behandlet politisk. I de behandlinger er renoveringen, huslejberegninger, arbejdsklausuler osv. forelagt og godkendt af fagudvalg og kommunalbestyrelse (KB: den 24. januar 2022, punkt 8 samt KB: den 14. november 2022, punkt 235).

Denne sag handler om at tilvejebringe en tillægsbevilling til anlægsbevillingen, så bevilling og forventet forbrug i 2023 stemmer for renoveringen af beboelsesejendommen på Bille Brahes Vej / H. C. Ørstedes Vej. For at imødekomme vedligeholdelsesbehovet er der behov for en tillægsbevilling på 2,4 mio. kr. Finansieringen findes i puljen til vedligehold af beboelsesejendomme ved at fremrykke 2,4 mio. kr. fra puljen i 2026 til 2023.

Behovet for en tillægsbevilling skyldes, at beløbet i forvaltningens indstilling - der danner baggrund for anlægsbevillingen - ikke afspejlede den forventede udgift til renoveringen. Tillægsbevillingen skyldes ikke, at projektet er blevet fordyret siden licitationsresultatet på 11,0 mio. kr., men at den meddelte anlægsbevilling ikke dækkede licitationsresultatet. Med denne sag stemmer bevilling og forbrug.

Licitationsresultatet for renoveringen er 11,0 mio. kr. Heraf finansieres 0,8 mio. kr. af opsparede driftsmidler på ejendommene. Udgiften for Frederiksberg Kommune er derfor 10,2 mio. kr., hvoraf 7,8 mio. kr. allerede er anlægsbevilliget. Det giver et behov for en tillægsbevilling på 2,4 mio. kr.

Tabel 1: Tillægsbevilling til renovering af ejendommen Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A

<b>Renovering af beboelsesejendommen Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørstedes Vej 41A</b>	<b>Beløb (mio. kr.)</b>
---	-------------------------

Licitationsresultat	11,0
Bevilling, heraf:	8,6
	0,8
<i>Opsparede driftsmidler i ejendommene</i>	
	7,8
<b>Anlægsbevilling</b>	
<b>Behov for tillægsbevilling</b>	<b>2,4</b>

Renoveringsprojektet består af udskiftning og efterisolering af tag, nye vinduer samt facadegennemgang.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

Forvaltningen vurderer, at tillægsbevillingen er nødvendig for at kunne afslutte projektet. Det er samtidig vurderingen, at dette kan løses ved at fremrykke anlægsmidler og justere den negative anlægspulje tilsvarende.

### **Økonomi**

I sagen meddeles tillæg til anlægsbevilling på 2,4 mio. kr., så den samlede anlægsbevilling til renoveringen af de kommunale beboelsejendomme på Bille Brahes Vej 2/ H.C. Ørsteds Vej 41A udgør 10,2 mio. kr. under Klima-, Plan- og Boligudvalget. Renoveringsprojektet afsluttes i 2023. Finansieringen findes ved at fremrykke 2,4 mio. kr. fra 2026 til 2023 i puljen til vedligehold af beboelsejendomme.

Afvigelsen mellem anlægsbevilling og licitationsresultat skyldes, at beløbet i indstillingen i den sidste sag (KB den 14. november 2022, punkt 235) ikke afspejlede projektets licitationsresultat på 11,0 mio. kr. Projektet er ikke blevet dyrere end licitationsresultatet på 11,0 mio. kr.

Den negative anlægspulje i 2023 justeres tilsvarende fremrykningen af 2,4 mio. kr. fra 2026 til 2023.

### **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

### **Behandling**

Direktionen, Klima-, Plan- og Boligudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

### **Bilag**

Bevillingsskema - Tillægsbevilling til Bille Brahes Vej 2 og H.C. Ørsted Vej 41A

# Punkt 137: Ansøgning om midlertidig dispensation fra bopælspligten til den 1. juli 2026

03.01.04-K08-228-23

## Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om midlertidig dispensation fra bopælspligten til den 1. juli 2026 i henhold til lov om boligforhold. Forholdet er ikke omfattet af Kommunalbestyrelsens delegationsplan. Ansøgningen forelægges derfor til udvalgets afgørelse.

## Beslutning

Klima-, Plan- og Boligudvalget vedtog ikke at imødekomme ansøgningen om dispensation for bopælspligten til den 1. juli 2026.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at ansøgningen om dispensation for bopælspligten til den 1. juli 2026 imødekommes.

## Sagsfremstilling

Klima-, Plan- og Boligudvalget udsatte på mødet den 30. oktober 2023 sagen efter drøftelse. Forvaltningen har ikke yderligere at bemærke.

Udvalget anmodede derudover om, at forvaltningen ved den næstkommende sag om samme emne samtidig fremlægger et forslag til delegation af beslutningen til forvaltningen.

### *Tidligere sagsfremstilling (30. oktober 2023)*

Ansøger har søgt om tilladelse til, at en andelsbolig på Frederiksbergs Allé benyttes til midlertidig beboelse i en periode til den 1.7.2026. Ansøgningen omhandler en 1-værelses andelsbolig på 41 m<sup>2</sup>. Ansøger ønsker at fremleje lejligheden til familiemedlemmer, som vil bo i lejligheden på skift i forbindelse med uddannelse og arbejde.

Den ene fremlejer vil benytte lejligheden 100 dage om året i forbindelse med uddannelse på Frederiksberg, der varer frem til sommeren 2026. Vedkommende har samtidigt arbejde i Fredericia og Svendborg, og har derfor ikke mulighed for at bosætte sig permanent på Frederiksberg på nuværende tidspunkt.

Den anden fremlejer vil benytte lejligheden 90 dage om året i forbindelse med arbejde i København. Vedkommende er bosat i Göteborg.

Ingen af fremlejerne vil bo i lejligheden i mere end 180 dage om året, som efter gængs praksis i mange kommuner, herunder Frederiksberg Kommune, er minimum for en helårsbeboelse.

De to fremlejere er i familie sammen, men forventer ikke at benytte lejligheden samtidigt. Såfremt dette skulle ske ved en given lejlighed, vil det være udover de oplyste antal dage på henholdsvis 100 og 90. I alt benyttes boligen derfor minimum 190 dage om året fordelt mellem de to fremlejere.

Ansøger søger om dispensation for bopælspligten til den 1.7.2026, hvor den ene fremlejers uddannelse forventes afsluttet. Under de nuværende omstændigheder forventer fremlejerne ikke at registrere sig på adressen i den ansøgte periode.

### *Lovgrundlag*

Efter § 7, stk. 1 i lov om boligforhold må en bolig, der inden for de sidste 5 år har været benyttet til helårsbeboelse, ikke uden kommunalbestyrelsens samtykke tages i brug til sommerbeboelse eller lignende midlertidig benyttelse, der er til hinder for, at boligen fortsat benyttes til helårsbeboelse. Enhver ikke-helårsbeboelse er "midlertidig benyttelse" i lovens forstand.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

Ansøgningen ligger i en gråzone, da fremlejerne hver især benytter lejligheden i kortere perioder og ikke opfylder bopælspligten. Boligen benyttes dog tilsammen i 190 dage om året, hvilket kan kategoriseres som helårsbeboelse og dermed en effektiv udnyttelse af boligen. Afgørelsen af den foreliggende ansøgning om tilladelse til dispensation for bopælspligten må derfor træffes efter en konkret vurdering.

Ansøgningen omhandler en 1-værelses lejlighed på 41 m<sup>2</sup>, som vil kunne fungere som helårsbolig for en enkelt person eller samlevende par. Ansøgningen er tidsbegrænset og udløber den 1.7.2026. Ansøgningen på 2,5 år er dog fortsat en lang periode.

De forskellige hensyn kan tale for og imod en tilladelse. I en samlet vurdering vægter antallet af dage som lejligheden benyttes, at fremlejerne er i familie samt at ansøgningen er tidsbegrænset, dog så højt, at forvaltningen indstiller at imødekomme ansøgningen.

## **Økonomi**

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Klima-, Plan- og Boligudvalget

## **Historik**

### **Indstilling 30. oktober 2023, pkt. 126:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ansøgningen om dispensation for bopælspligten til den 1. juli 2026 imødekommes.

### **Beslutning fra Klima-, Plan- og Boligudvalget 2022-25, 30. oktober 2023, pkt. 126:**

Klima-, Plan- og Boligudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Udvalget anmodede derudover, at forvaltningen ved den næstkommende sag om samme emne samtidig fremlægger et forslag til delegation af beslutningen til forvaltningen.